

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.** Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 2 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya i Królestwo Polskie. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Właściciel dóbr Sosnowa, W. Leon Suchodolski, ofiarował przynależne sobie po byłych poddanych Sosnowa i Chatek zalety urbarjalne w kwocie 723 zł. 19 c. w. a. na rzecz gmin Sosnowa i Chatek w tym zamiarze, ażeby założony został fundusz na udzielanie dziatwie szkolnej najpotrzebniejszych sukien i premiiów.

C. k. galicyjskie namiestnictwo podając ten pożyteczny dla ogółu czyn ku poparciu oświaty ludu z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej, oznajmia oraz, że po zupełnem wypłaceniu kapitału funduszowego wydane będą potrzebne rozporządzenia, by wprowadzić w użycie rzezoną fundacyę.

Lwów, 7. września 1861.

Dr. Ignacy Czemeryński, mianowany dekretem wysokiego c. k. ministerstwa sprawiedliwości *adwokatem* lwowskiego wyższego sądu krajowego z siedzibą urzędową w Żółtkwi, złożył w lwowskim wyższym sądzie krajowym przepisana przysięgę i wpisany został do listy obrońców w sprawach karnych.

Z c. k. wyższego sądu krajowego.

Lwów, 2. października 1861.

Sprawy krajowe.

(Nabożeństwo w dzień Imienia Jego Mości Cesarza. — Obwieszczenie ministra finansów. — Przejazd Króla greckiego. — Okólnik siedmiogrodzkiego biskupa.)

Wiedeń, 5. października. Wczoraj przed południem o godzinie 11., jako w dzień imienia Jego c. k. apost. Mości, odprawił Jego Eminencya kardynał arcybiskup uroczyste nabożeństwo w licznej asystencji i odspiewano *Te Deum*. Znajdowali się obecni Ich Excel. pp. ministrowie, członkowie obu izb rady państwa, władze cywilne i wojskowe, rada miasta i magistrat, tudzież wielka liczba pobożnych z wszystkich stanów. Również i w innych kościołach odprawiono z okazji tej uroczystości solenne nabożeństwa.

Gazeta wiedeńska donosi: Skutkiem interpelacji deputowanego M. Lohningera i kolegów względem opodatkowania „napoju domowego,” wydał Jego Exc. minister finansów następujące rozporządzenie do wszystkich finansowych władz krajowych (z wyjątkiem Zary, Wenecyi, Temeszwaru, Hermansztadu i oddziałów finansowych dyrekcji krajowych w Węgrzech):

„Wniesiona do mnie interpelacya w izbie deputowanych rady państwa utrzymuje, że chociaż wielu gminom w myśl rozporządzenia ministeryalnego z 17. kwietnia 1860 (Dz. u. p. N. 94 str. 187) przysłużyła uwolnienie tak zwanego ich napoju domowego od podatku konsumcyjnego, naznaczono im przeciw do opłaty sumę pauszalną.

Z tej przyczyny więc zalecam niniejszem jak najusilniej władzom finansowym czuwać nad tem, ażeby przyznane prawnie uwzględnienie i uwolnienie od podatku rzezonego napoju domowego nie było żadną miarą naruszane, i żeby nietylko zwracano należytą uwagę na to przy terażniejszych licytacyach podatku konsumcyjnego na rok administracyjny 1862, ale nawet w takich wypadkach, gdzieby gminie jakiej już na bieżący rok administracyjny przynależne uwolnienie od podatku pominięte było, zwrócono niezwłocznie kwotę podatkową, która niesłusznie ściągnięta została.“

— Dnia 1. b. m. przyjechał Król grecki Otto z Berchtesgaden do Salcburga i spotkał się we dworcu kolei z Księżną Augustą, małżonką Jego królewicz. Mości Luitpolda bawarskiego, która 30. z. m. przybyła z rodziną do Salecburga.

— Jak donosi gazeta praska, zatwierdziło namiestnictwo w całej osnowie znane wnioski praskiej rady gminnej względem narodowego równouprawnienia praskich szkół miejskich, jako to zaprowadzenie języka czeskiego jako naukowego z wykładem obowiązkowym języka niemieckiego we wszystkich miejskich, parafialnych, głównych i trywialnych szkołach, tudzież założenie dwóch niemieckich czteroklasowych szkół z wykładem obowiązkowym języka czeskiego, a w razie potrzeby jeszcze zakładanie niemieckich klas paralelnych i ogłoszenie niższej szkoły realnej Teinerskiej czeskim zakładem naukowym.

Ustanowienie komisji do kontroli przyjmowania uczniów do tych szkół przyzwolone zostało pod tym wzrunkiem, ażeby komisya taka sprawdzała tylko wolę rodziców lub ich zastępców co do przyjęcia dzieci do tej lub owej szkoły.

Wnioski jednak, ażeby wszyscy nauczyciele przy miejskich zakładach naukowych w Pradze wykazali w przeciągu roku uzdolnienie swoje do wykładania nauk w języku czeskim, gdyż w przeciwnym razie musieliby ustąpić, nie mogło potwierdzić namiestnictwo na zasadzie terażniejszego prawodawstwa, ale uznało ważność dokładnej znajomości obudwu języków krajowych u nauczycieli i oznajmiło im przeto, że brak ten muszą usunąć w jak najkrótszym czasie tak dla pożytku szkoły jak i dla własnego dobra.

— Katolicki biskup Siedmiogrodu wydał do wszystkich katolickich gimnazyów tutejszego kraju okólnik, w którym wzywa ażeby wyraziły swe zdanie, jak dalece należałoby przyjąć także w Siedmiogrodzie przyjętą w Węgrzech zmianę w planie nauk. Jego Excelencya chce, ażeby jeśli mają być przyjęte jakie zmiany, już z dniem 1. listopada b. r. weszły w życie. Według tego planu studyów ma być zaprowadzony we wszystkich szkołach katolickich język węgierski jako język naukowy.

Ameryka.

(Wiadomości bieżące. — Wypadki wojny amerykańskiej. — Książę Joinville. — Doniesienia z Meksyku.)

Nowy Jork, 14. września. Rozgłoszona przez tutejsze dzienniki wiadomość, że generała Fremont złożono z komendy w Missouri, jest według ostatnich depeszy z Washingtonu całkiem bezzasadna.

Z Południa donoszą: Jefferson Davis nie umarł. Prawda, że był bliski śmierci, i bardzo niebezpieczny stan jego zdrowia był powodem, iż się rozeszła pogłoska o jego śmierci. Lecz zdrowie jego się polepszyło i jest rekonwalescentem. Dnia 7. września wychodził już poraz pierwszy ze swego pomieszkania.

— Według nowszych doniesień z Ameryki, obrót rzeczy w państwach bardziej ku północy posuniętych staje się nieco pomyslniejszy. Zajęcie fortów Cap Hatteras było pierwszym odwetem za nieszczęśliwą bitwę pod Bullrun; nadto w Missouri przy napadzie na Lexington odparto skonfederowanych ze stratą 4000 ludzi, podczas gdy wojska związkowe straciły zaledwo 800 żołnierza. Chociażby liczby były w tem doniesieniu nieco przesadzane, wiadomość o zwycięstwie jest niezawodnie pewną i ważną.

— W Missouri i Wirginii ciągle utarczki. — Separatyci posuwają się zwolna ku liniom związkowych w Wirginii. To zdaje się poprzedzać walną bitwę. Stalki pod pawilonem południa mają przystęp do Kuby równie jak okręta innych mocarstw, ale ich narodowość nie zostaje uznana. W Baltimore więżą bez ustanku. Książę Joinville przybył, lecz wymówił sobie aby go nie przyjmowano urzędowo.

Rząd postanowił przesyłać odtąd mniej depeszy telegraficznych i w ogólności używać telegrafów tylko w nagłych sprawach.

Zajęcie fortu Hatteras przeraziło mieszkańców południa; dzienniki tamtejsze domagają się, aby zagrożone wybrzeża jak najprędzej wzmocnione zostały. W obozach separatystów panują choroby.

Mexyk, 29. sierpnia. Agent właścicieli fundusów angielskich donosi, że rząd starał się pozyczyć 400,000 dolarów miesięcznie, dając w zastaw wszystkie przychody z cła na obudwu wybrzeżach, a gdy się to nie powiodło, zadekretował podatek od majątku 1 proc., który poddani angielscy stosownie do rady, jaką im dano, pod protestem zapłacili. Diaz jako spółwinowajca przy zrabowaniu hotelu ambasady angielskiej ze strony Miramona, był przed sąd stawiony i niewinnym uznany. Kongres odroczoney 31. lipca, miał się zebrać znowu dnia 30. sierpnia na nadzwyczajne posiedzenie, ażeby się naradzić nad ważnemi sprawami, które się odnoszą do stosunków zagranicy, działań wojskowych i t. d. W gazetach znajdują się objaśnienia względem potrzeby zaprowadzenia dyktatury. Generał Gonzales Ortega poraził dnia 13. sierpnia Marqueza około 20 mil od Meksyku, w stronie Toluka, a potem kazał przed sobą jako prezydentem najwyższego trybunału złożyć przysięgę, w tym charakterze jest on oraz wiceprezydentem republiki.

Hiszpania.

(Stosunki z Meksykiem. — Rada ministeryalna. — Poseł w Rzymie za urlopem. — Poselstwo marokańskie. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 26. września. Ministeryalna *Correspondencia* tuższy, że baron Tecco nie otrzymał jeszcze ostatnich instrukcyi z Tu-

rynu. — Jutro zbierze się rada ministrów pod prezydencją Królowej w Eskuryalu. Przy tej sposobności podpisze Królowa dekret względem zwołania kortezów na dzień 30. października.

— *Correspondencia* mówi: Nie ulega wątpliwości, że między Francją, Anglią i Hiszpanią rozpoczęte są negocjacje, ażeby za wzajemnem porozumieniem interweniować w kwestyi meksykańskiej. Ale ze względu na wyjątkowe położenie, w jakim się Meksyk w obec Hiszpanii znajduje, i ze względu na gwarancję ochrony, jakiej żąda Hiszpania dla 14.000 Hiszpanów zamieszkałych w Meksyku, nie może Hiszpania czekać na rezultat tych negocjacji. Popłyniemy więc wkrótce do Vera-Cruz, a tymczasem będziemy negocjować, zawsze gotowi przyjąć lojalne propozycje Francji i Anglii.

— Wiadomo, że hiszpański poseł w Rzymie margrabia Miraflores prosił o demisyę z tej posady; ale Jej Mość Królowa nie przyjęła, lecz jak teraz urzędownie donoszą, pozwoliła margrabiemu tylko urlop na poratowanie zdrowia. Książę Osuna mianowany jest reprezentantem Hiszpanii przy uroczystej koronacji Króla pruskiego.

— Fregata „Concepcion“ zabierze dnia 25. lub 26. b. m. marokańskie poselstwo w Tangierze w przejeździe do Walencji. Książę Muley-el-Abbas będzie z swoją żoną w Madrycie mieszkać w pałacu Praesidencia przy ulicy Alcala.

Anglia.

(Agitacja za reformą. — Order indyjski.)

Londyn, 2go października. W Londynie obiega pogłoska, że w listopadzie odbędzie się meeting liberałów i stronników reformy, aby zorganizować agitację za reformą parlamentu, ograniczenia finansów, i zniesienia podatków na budowę kościołów. W tym celu będzie utworzony komitet, podzielony na trzy sekcye.

— Rząd indyjski przeznaczył lak rupii co znaczy 10.000 ft. szt. na koszty wystawy międzynarodowej w r. 1862.

— Wiadomo, że angielska Królowa utworzyła nowy kawalerski order dla Indyjów, którego kaźdoczesny jeneralny gubernator jest wielkim mistrzem, i który zaraz po utworzeniu nadano znacznej liczbie krajowych książąt, Indyanom i Mahomedanom. Na mocy tego odbędzie jeneralny gubernator z królewskim przepychem i okazałością uroczyste zaprowadzenie tego orderu, i mają przytem wystąpić wszyscy nowi kawalerowie orderu. Będzie to festyn, jakiego Indye dotychczas nie widziały.

Francya.

(Zjazd w Compi-gne. — Dwór cesarzowicza. — Aresztacye w Marsylii. — Prześladowania w Kochinchinie. — Żółta febra ustala. — Wiadomości pobieżne.)

Paryż, 2. października. Na zjeździe z Królem pruskim ma towarzyszyć Cesarzowi trzech ministrów: Vaillant, Walewski i Thouvenel. Słychać, że ministeryum stanu zamówiło malarza, trzech fotografów, ażeby na miejscu zdejnowali najważniejsze sceny zjazdu.

— Na miesiąc listopad przyrządzają własny dom cesarzowiczowi. Jeżeli marszałek Vaillant obejmie urząd gubernera przy księciu, zostanie marszałek Niel ministrem cesarskiego dworu. — Książę Napoleon przybędzie około 20. października do Paryża.

— *Messenger du Midi* zawiera następujące objaśnienie względem aresztacji, jakie zaszły przed kilkoma dniami w Marsylii: „Rząd włoski uzależnił się kilkakrotnie przed francuskim rządem na zabieg niektórych emigrantów neapolitańskich. Na kilku z nich, na których miano podejrzenie, że zostają w porozumieniu z insurgentami i posyłają im amunicyę, dawano potajemnie baczność. Na nadeszłe z Paryża rozkazy przedsięwzięto dnia 28. września o piątej godzinie zrana domowe śledztwa. Przetrzęsano kufry i papiery różnych podróżnych; zaszły liczne aresztacye, między innymi przyaresztowano pana Lemonier byłego oficera żuawów papieskich.“

— Według najnowszych wiadomości z Kochinchiny, Sultau w Hue Tu-Duc wydał nowy edykt na chrześcian. Prześladowania zaczęły się znowu w Tuukinie i w górnej Kochinchinie z powiększoną surowością.

— Dnia 28. września spuszczone w Tulonie z warsztatu pancerną fregatę „La Formidable.“ — *Monitor* donosi, że w St. Nazaire, gdzie przed niejakim czasem pojawiła się żółta febra i musiano urządzić pływające lazarety w zatoce, zostaje znowu wszystko w normalnym stanie zdrowia. Już od kilku tygodni nie ma tam ani jednego chorego i wszystkie okręta, które wzniewały obawę, są odosobnione i znajdują się w zdrowym stanie. Jeneralny inspektor medycyny dr. Melier odjechał do Paryża, gdyż obecność jego nie jest już tam potrzebna.

Belgia.

(Układy handlowe z Holandją.)

Bruxela, 30. września. Układy zagajone już od dawna pomiędzy Holandją a Belgią względem międzynarodowych spławów ukończyły się podpisaniem traktatu dnia 21. września.

Układy z Anglią względem zawarcia nowego traktatu handlowego, idą według doniesienia *Gazety kolońskiej* bardzo pomyślnie; ma być o nich wzmianka w tegorocznej mowie od tronu, jeżeli stan zdrowia Króla dozwoli mu przemówić.

Holandya.

Haaga. Dzień odjazdu Króla holenderskiego do Paryża będzie zapewne 12sty października. W świcie Króla pojedą między innymi baron Snouckaert van Schauburg i baron van Capelle.

(Kwestya rzymska. — Plan organizacyi Włoch. — Kongres robotników. — Wiadomości pobieżne. — Wypadki dzienne. — Mianowanie nuncyuszów. — Alokucya Ojca Św. — Ojciec Passaglia — Wypłaty. — Eskadra angielska.)

Sardynia. *Opinione* z 2. października zbija wszelkie pogłoski co do ultimatum w kwestyi rzymskiej, jako też co do konferencyi w tej sprawie między panem Nigrą i ministrem Thouvenelem.

— Jak słychać, powróci Król do Turynu 9. b. m.

— Angielski poseł sir James Hudson, bawi teraz we Florencyi, dokąd zjechał także Ratazzi, którego Król zaprosił na polowanie.

— Nowy minister wojny della Rovere przyjechał do Turynu.

— Jak donosi gazeta urzędowa z 30. września, byli książęta królewscy obecni przy zakładaniu kamienia węgielnego na pomnik na pobojowisku pod Castelfidardo.

— Na konferencyi Ricasolego z panami Desambrois, Pernato i innymi wyższymi urzędnikami przyjęty został nowy plan organizacyi z małemi zmianami. Ten plan zachowa ile możności cechy prowincjonalne i instytucye miejscowe. Taka sama organizacya ma nastąpić w departamentach finansów i robót publicznych.

Z **Florencyi** donosi *Perseveranza* z 28. września; Kongres stowarzyszenia robotników postanowił zanieść petycyę do ministeryum, ażeby roboty narodowe poruczane bywały głównie robotnikom włoskim, i żeby wszelkie wybory odbywały się powszechnem głosowaniem. Kongres ten mianował także wydział, który ma obmyślić środki do poprawienia ludu, zaprowadzić naukę przymusową i uwolnić ją od wpływu duchowieństwa. — Podług ostatnich wiadomości jednak, niedopisał ten kongres zamiarom Mazzinistów. Nietylko bowiem zebrała się bardzo mała liczba robotników, ale już sam program dyskusyi, złożony ze 102 pytań, sprawił takie zamieszanie, że obrady kongresu prawie na niczem się skończyły.

— *Morning Post* donosi, że w sprawie Włoskiej były narady gabinetowe w Tuileryach, po powrocie Cesarza Napoleona z Biarritz. Wymieniają jako biorących udział w rzeczonych naradach pp. de Cadore, Benedetti, hr. Vimercati i księcia Napoleona. Gazeta powyższa donosząc o tem czyni w końcu następującą uwagę. „Potrzeba coś przedsięwziąć koniecznie, inaczej sprawa cała wysunie się z rąk tych, co by ją teraz jeszcze mogli załatwić w sposób o ile się da przynajmniej bez wielkich wstrząśnień.“

Państwo kościelne. *Giornale di Roma* z 1. października ogłasza następujące mianowania: Nuncyuszami papieskimi mianowani są: Monsignor Chigi w Paryżu, Monsignor Gonella w Moichowie, a Leduchowski, były delegat papieski w Nowej Granadzie, w Brukseli. Monsignor Granelli został prosekretarzem rady, a Monsignor Falloux rejentem kancelaryi apostolskiej.

— Korespondencya w *Gior. di Venezia*, podaje szczegóły alokucyi Ojca Św. przy ogłoszeniu dekretów kanonizacyi w kościele Avacoeli. „Przykład męczenników japońskich“ — mówił Papież między innymi — „powinien wszystkim prawowiernym służyć za zachętę, by opierać się niekczemności, tak wielkiej i tak częstej w naszych czasach, że nawet pomiędzy osobami należącymi do kościoła i miejsc świętych są tacy, którzyby doradzali porozumienie z niekczemnością i z nieprzyjaciółmi sprawiedliwości i prawdy. Z niekczemnością jednak nie ma żadnego porozumienia; lepiej śmierć ponieść, niż uleść temu, kto żąda niesłuszności i postępuje drogą niekczemności.“ W ciągu tej alokucyi był Papież prawie do łez wzruszony.

— Do zapakowania dzieł sztuki, które zakupiła Francya z muzeum Campana, potrzeba było 3000 pak. Pan Garnier, dyrektor cesarskich muzeów, który prowadził tę sprawę, otrzymał order od Papieża.

— Katolickie komitety w Irlandyi zwerbowały 5000 ochotników do służby papieskiej. Ale rząd papieski oświadczył, że przyjmie tylko 1000 ludzi, których i tak muszą utrzymywać komitety iryjskie.

— Arcykanclerz uniwersytetu rzymskiego sprzedał hrabiemu Salamanca nadzwyczaj rzadki i kosztowny zbiór romansów hiszpańskich z 15go wieku za 40.000 franków. Zbiór ten składa się z 60 tomów, na których miejsce zakupione będą powożytne dzieła o prawodawstwie, medycynie, fizyce i matematyce do użytku profesorów i studentów.

— Ojciec Pasaglia wrócił do Rzymu, a kardynał Alfieri otrzymał zlecenie przesłuchać go, czyli jest autorem pisma wydanego we Florencyi. — Rząd papieski jest w przykrem położeniu iż widzi się w niemożności pokryć administracyjnych i publicznych wydatków. P. de Lavalette oczekiwany w Rzymie na d. 15. b. m.

Z **Neapolu** donoszą drogą telegraficzną pod d. 28. września, że eskadra angielska, złożona z 11 okrętów wojennych zawinęła znowu do przystani neapolitańskiej; majtkowie rozpowiadają, że ta eskadra całą zimę pod Neapolem przepędzi.

— Już tylu jeńców, pisze *Gaz. wied.* rozstrzelali Piemontanie w państwach neapolitańskich, że wypadek tego rodzaju stał się już rzeczą obojętną, a dzienniki mając o tem donosić, wyrażają się z lakonizmem oburzającym, jakby o rzeczy zwyczajnej. I tak *Popolo* z 25. września pisze: „Część bandy Chiavonego, która stoi w lasach Castelluccio, usiłowała natrzeć na naszych z boku. Pułkownik Lopez odparł bandytów, a jedenastu schwytych kazał rozstrzelać. Banda, która wylądowała pod Gerace, pierzchła; każdy

z należących do niej dostaje kula natychmiast po schwytaniu. *Perseveranza* donosi, że bawi w Neapolu wielu legitymistów francuskich, pomiędzy którymi jest wielu mężów wysokiego stanowiska. Pisze także, że dobra należące do szpitalów neapolitańskich będą sprzedane w drodze publicznej licytacji.

— Na rogach ulic w Neapolu można widzieć plakat z napisem: „Stowarzyszenie zjednoczonych Włoch.“ Plakat ten podpisało 31 deputowanych parlamentu turyńskiego, którzy siedzą na samym końcu lewej strony. Stowarzyszenie chce przyspieszyć rozwój plebiscytu, chce przyspieszyć zdobycie Rzymu i Wenecyi, a przeszkodzić, by jedna prowincya nie miała przewagi nad drugą, i rząd uchylić z pod obcego wpływu.

Ceny zboża w tych częściach państwa papieskiego, które sobie Piemontanie przywłaszczyli, podskoczyły niezmiernie; Rubbio żyta kosztował dawniej 8, a dziś kosztuje 13½ skudów, rubbio kukurudzy 20 skudów, dawniej 8. Przyczyną ostatnich rozruchów zdaje się być ta niezmierna drożyzna żywności; w Ferrarze, Lugo, Massalombardo, Brisighella i t. d. dały się słyszeć pogroźki przeciw handlującym żywnością, a nawet pogwałcono wielu. W Lugo cała municypalność wystąpiła z urzędu, ponieważ gwardya narodowa nie chciała przytłumić rozruchów; musiano tam posłać wojsko.

Niemce.

(Koronacyjne przygotowania w Królewcu. — Przedłużenie sejmu.)

Królewice, 28. września. Według ostatniego postanowienia Najjaśniejsi Państwo przybędą do Kapustigal d. 13. października o godzinie 5 popołudniu. Dnia 14. o godzinie 11. przed południem Najjaśniejsi Państwo wsiedzą w Schönbusch do złotego powozu koronacyjnego, i udadzą się do miasta.

Mnichów, 2. października. Na dzisiejszym posiedzeniu izby deputowanych odczytano reskrypt królewski względem przedłużenia teraźniejszego sejmu krajowego do 18. października.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Otwarcie rady stanu.)

Warszawa, 3. paźdz. *Gazeta warszawska* donosi:

W dniu onegdajszym, stosownie do artykułu 13. ukazu Najjaśniejszego Pana, przywracającego radę stanu w Królestwie Polskim, rozpoczęły się posiedzenia ogólnego zebrania tejże rady. Po odspiewaniu hymnu „Veni Creator“ w urzędzonej na ten cel w salach byłego zamku królewskiego kaplicy i odprawieniu mszy do Ducha świętego, celebrowanej przez JW. IX. Józefa Juszyńskiego, biskupa Sandomierskiego, JW. generał - adjutant hr. Lambert p. o. namiestnika Jego ces. król. Mości w Królestwie zagał jako prezes rady posiedzenie w sali błękitnej, następującą przemową:

Panowie!

„Szczerliwym się czuję, że mogę otworzyć pierwsze posiedzenie ogólnego zebrania rady stanu, w dniu oznaczonym na ten ważny akt w nowych urządzeniach nadanych Królestwu.

Krótkość czasu upłynionego od utworzenia rady stanu, zmiany zaszłe w zwierzchnim zarządzie i osobach go składających, stan kraju wreszcie wymagający co chwilę wdania się władzy dla przywrócenia porządku publicznego, opóźniły ostateczne wypracowanie przygotowanych projektów do praw, jakoteż i przesłanie onych do wydziałów rady stanu Królestwa.

Jednakże sprawozdania zwierzchników różnych gałęzi zarządu za rok 1860, budżet na rok 1862 i niektóre projekta do praw, wypracowane już w komisjach rządowych, podane zostaną pod wasze narady.

Zwracam szczególnie uwagę waszą panowie na ważny projekt do prawa o oczyszczaniu, który mocno wpłynie na ustalenie spokojności i pomyślności krajowej.

Kończę panowie, wynurzeniem nadziei, że stałem naszym usiłowaniem będzie starać się wspólnie poznać prawdziwe potrzeby kraju, ażeby mógł je ponieść do podnóżka tronu, jako prawny wyraz życzeń dojrzałe rozważonych.“

Po skończeniu zagajenia członkowie rady wykonali przepisana prawem przysięgę przed JW. biskupem Sandomierskim.

Grecya.

(Niepokoje. — Proces. — Poszukiwania sądowe.)

Do *Osserv. Triest.* donoszą z Aten pod d. 25. września, że ostatnimi dniami nie tylko tam, lecz także w Patras i Nauplii, jako też w Syra uwięziono wiele osób. W Nauplii poprzyklepiano plakaty tej osnowy, że Król nie powinien wracać do Grecyi bez następcy tronu. Liczba uwięzionych w Nauplii ma wynosić 35 osób. W Atenach zakazano dwa dzienniki, i redaktorów przyaresztowano. Zdaje się, że władze nie uważają zamachu przeciw Królowej za czyn odosobniony, podejrzewają one, że złoczyńca ma współwinnych i że spisek z maja, względem którego śledztwo nie jest jeszcze ukończone, ma związek z rzeczoną zbrodnią. Obwiniony nie chce jednak wykryć towarzyszy. Królowa zaniechała zamiaru podróży do prowincyi północnych. Król Otto ma przybyć w końcu października.

Turcya.

(Polożenie Montenegro. — Sprawy finansowe.)

Patrie donosi podług listów z Raguzy z 23. września, że Montenegro nie robią wielkie przygotowania do obrony i starają się

zabezpieczyć sobie dowóz żywności. Zakupili już nawet znaczne zasoby w Raguzie, Kattarze i górnej Albanii. Blokada jest w tym względzie wielką przeszkodą dla nich, chociaż we względzie wojskowym nie ma prawie żadnego znaczenia. Książę montenegroński Mikołaj stara się wielce o zniesienie jej u konsulów europejskich. Jeden z adjutantów jego, Olahovitz, pojechał do Petersburga. Mówią, że Rosya protestowała przeciw wszelkiemu zbrojnemu napadowi Turcyi na Montenegro oświadczając, że użyje środków przeciw temu. Zarazem słysząc, że Rosya wyszła flotę pod Cattaro.

— Kiamil Basza ma między innymi polecenie, dać w Paryżu wyrytować nowe Kaimy, do czego dano mu do dyspozycji rytmownika banku francuskiego.

— Podług korespondencji *Constitutionnela* uregulowała wyślana do Stambułu komisya wszystkie pretensye banku francuskiego do kilku najznacześniejszych domów bankowych Lewanty. Za gwarancją i należytem przeniesieniem długu na rząd turecki odbierze bank francuski swoje pieniądze w przeciągu dwóch lat w ratach miesięcznych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 5. października. *Perseveranza* pisze z Rzymu z 3. b. m.: Papież przyjmował Króla i Królowę neapolitańską. Ich Mość Królestwo byli na mszy żałobnej, odprawianej za poległych żołnierzy burbońskich w walce z Garibaldim i armią włoską.

Wiadomość podana w *Pungolo* i *Gior. di Verona* względem dekretu uwięzienia na biskupa kremoskiego jest bezzasadna.

Berlin, 5. października. Od granicy polskiej donoszą z dnia dzisiejszego: W nocy z 4. b. m. wybuchło powstanie w polskim miasteczku Czeladzi. Rosyjskie orły pozdierano, a polskie zatknięto; burmistrz zabity.

Warszawa, 5. października. *Gazeta warszawska* donosi: Strata wielka i bolesna dotknęła kraj cały. W dniu dzisiejszym o godzinie 7. zrana zakończył doczesne życie opatrzony ŚŚ. Sakramentami na drogę wieczności najdostojniejszy nasz Arcypasterz X. Antoni Melchior Fiałkowski Metropolita warszawski.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 7. paźdz. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: męc pszenicy (81 \mathcal{F}) 4 zł. 45 c.; żyta (77 \mathcal{F}) 3 zł. 3 c.; owsa (42 \mathcal{F}) 1 zł. 42 c.; hreczki 2 zł. 77 c.; kartofli 1 zł. 16 c.; — cetnar siana 1 zł. 7 c.; okłotów 67 c.; — sąg drzewa bukowego 13 zł. 90 c., sosnowego 10 zł. 90 c. w. a.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów w pierwszej połowie września b. r. na targach w Nizankowicach, Sieniawie, Rawie, Sokalu, Uhnowie i Żółkwi.

	Miejsce targu											
	Nizankowice		Sieniawa		Rawa		Sokal		Uhnów		Żółkiew	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Mec pszenicy . . .	5	.	4	.	4	45	3	75	4	20	4	.
„ żyta . . .	4	.	1	50	2	65	2	60	2	70	3	.
„ jęczmienia . . .	3	.	1	50	2	5	1	80	2	.	2	.
„ owsa . . .	1	20	.	80	1	20	1	40	1	40	1	30
„ hreczki	2	.	2	73	2	50	2	70	2	50
„ kukurudzy
„ kartofli	80	.	73	.	85	.	80	1	20
Cetnar siana	60	.	80	1	30	.	.	1	20
„ nasienia konicza
„ wełny
Sąg drzewa twardego	7	.	6	77	5	20	5	80	6	.	9	50
„ „ miękkiego	6	.	5	20	4	20	5	60	5	20	7	.
Funt mięsa wołowego	.	12	.	12	.	9	.	11	.	9	.	13
Mas okowity	95	.	90	.	45	.	48	1	50	.	54

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. października 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 3° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329.07	+ 7.3	86.6	północny	sł. pochmurno
2. god. po poł.	329.78	+ 10.1	62.4	„	„ pogoda
10. god. wiecz.	330.22	+ 7.4	70.8	„	„
7. god. zrana	329.75	+ 3.6	88.0	północny	sł. pogoda
2. god. po poł.	328.93	+ 11.7	50.1	póln.-zachod.	„
10. god. wiecz.	328.65	+ 6.3	77.6	póln.-wsch.	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 7. października.

Hotel rosyjski: PP. Szeliski Kaz., z Chodaczkowa. — Reitmann Leon, adwokat krajowy, z Czerniowic.
Hotel europejski: Berezowski Hen., z Wodnik. — Bal Fran., z Tuligłów.
Hotel angielski: Skrzyński Fran., z Szelpak. — Szafranski Jan, kanonik, z Mościsk.
Hotel krakowski: Strasz Felix, z Czernichowa.
Zajazd podolski: Zajackowski Józef, c. k. przełożony powiatowy, z Hoderenki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 7. października.

PP. Biesiadowski Michał, do Gnily. — Nahajowski Ant., do Czernicy. — Orkisz Fel., c. k. przełożony powiatowy, do Zółkwi. — Borowski Ludwik, do Krowicy. — Krzysztofowicz Deod., do Toustobab. — Łodyński Stan., do Nahorzec. — Bekerski Hen., do Krakowa. — Hr. Męciński Cez., do Dukli. — Hr. Golejowski Adam, do Hryniec. — Krasowski Hen. i Smoliński Ignacy, na Podole. — Grocholski Kaz., do Rożyska. — Reitmann Leon, adwokat krajowy, do Czerniowic. — Hr. Lanckoroński Teodor, do Poddubiec. — Urbański Fel., do Kombornii. — Stecki Fran., do Rosyi. — Rokoszewski Tyt., do Toustobab. — Sozański Fran., do Bilosierki.

TEATR.

Dziś w teatrze niemieckim komedia: „Der Mann meiner Frau“ i operetka: „Die Zauberheige.“
Jutro na scenie polskiej: „Plotkarz“, komedia w 4 aktach J. Korzeniowskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 7. października.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'gotówka' and 'towarem' with sub-columns for 'zl.' and 'c.'. Items listed include Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł., Akcy gal. kol. żelaz. Karola Ludwika, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wexsli.

Dnia 7. października.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 ztr. 80.25. Metaliki po 5% za 100 zł. 67. — ; po 4 1/2% za 100 zł. — ; po 4% za 100 zł. — . Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. — ; Węgier — ; Galicyi — ; Bukowiny — ; Akcy Banku narodowego sztuka 754. — ; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 183.70; niższo-austr. towarzystwa eskontowego — .

Listy zastawne.

Galie. instyt. kred. po 4% za 100 zł. — . Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty — . Lipsk za 100 talarów — . Londyn za 10 funtów szterl. 138.25. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. — . Paryż za 100 fr. — .

Kurs złota.

Dukaty ces. mennicze 6.58, dukaty ces. pełnej wagi — , korony — , półkorony — . Srebro 137.15.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. października.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' and 'towar.'. Items listed include A. Państwa, W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. z proc., Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd., Metaliki po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada, Przech. do wylos. z r. 1839, Przech. do wylos. z r. 1854, Przech. do wylos. z r. 1860, Wylos. obl. dawn., Przech. do los. obl. daw. długu państ., Obligacje indenn. po 5% za 100 zł.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' and 'towar.'. Items listed include 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcy, Banku nar., Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż.-aust. tow. eskont., Póln. kolei po 1000 zł. m. k., Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł., Polud.-póln.-niem. kelei kom. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200 zł. m. k., Polud. kolei państ. lomb.-wen. i central. - włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a., Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k., Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., Kolei Bustehradzka po 500 zł. m. k.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' and 'towar.'. Items listed include Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dttto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a., Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k., Mostułańc. w Peszcie po 500 zł. m. k., Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k., Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k., 4. Listy zastawne, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa, 6. Losy.

Table with exchange rates for various currencies and goods. Columns include 'pien.' and 'towar.'. Items listed include Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma, Palfiego, Clarego, St. Genois, Windischgrätza, Waldsteina, Keglevicha, Wexsle. (Na 3 miesiące.), Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p. n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p. n., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szt., Lugdun za 100 fr., Medyolan za 100 zł. w. a., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryeść za 100 zł. w. a., Weneccya za 100 zł. w. a., Kurs złota, Dukaty ces. men., dttto. pełnej wagi, Korona, 20 frankówka, Rosyjski impery., Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w k. kasach.

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) Dnia 27. sierpnia r. b. skradziono służącej Franciszce S. wszystkie rzeczy, a dnia 2. września wdowie po urzędniku Teofilu E. pościel i inne rzeczy. Sprawczynią tej kradzieży Karolinę Z., karana już za złodziejstwo, wysłedziła władza bezpieczeństwa razem ze skradzionymi rzeczami i oddała sądowi.

Gdy dnia 9. września r. b. zachorował nagle i umarł kupiec Schmajer M. w nocy o godzinie pół do pierwszej, a komisant jego pospieszył uwiadomić o tym wypadku krewnych jego, przyłączył się do niego na ulicy nieznanymi imi, i z wynurzeniem swojej kondolencji towarzyszył mu wszędzie do pomieszczeń krewnych, a w końcu wszedł także z komisantem do domu zmarłego, gdzie obaczywał ciągle wielkie spółeczucie, i gdy krewni chcieli jeszcze ratować zmarłego opuszczeniem krwi, oświadczył: że już dwa razy puszczał mu krew, ale to nie pomogło. W powszechnym zamieszaniu nie zważano wcale, kto jest ten nieznanomy; dopiero nazajutrz, gdy krewni, u których był wszędzie z komisantem, spostrzegli stratę niektórych rzeczy, obudziło się podejrzenie, że ów nieznanomy musiał być złodziej. Władza bezpieczeństwa zaraz po otrzymaniu tego oznajmienia wysłedziła, że owym czułym przyjacielem był znany złodziej Pejsach Z., urlopnik, który też przyznał się zaraz, że korzystał z zamieszania w domu i popełnił kradzież.

Dnia 13. września przytrzymała władza bezpieczeństwa niejaka Annę S., ponieważ znaleziono przy niej rzeczy, których wnosząc z jej stanu sama nabyć nie mogła. Pokazało się też wnet, że popełniła znaczną kradzież pieniężną w Czerniowcach, i rzeczy te kupiła za skradzione pieniądze; zażem oddano ją sądowi.

Tego samego dnia skradziono plebanowi Mikołajowi N. torbę z sukniami z wozu, a sprawcą kradzieży tej okazał się Lejba B., którego przytrzymał za skradzionymi rzeczami i oddano sądowi.

Tej samej nocy zginęła kilku praczkom w domu pod nr. 45 1/4 powierzona do prania bielizna przeszło 200 sztuk mokrych jeszcze ze strychu. Z dwoma sztukami tej skradzionej bielizny schwytny został żołnierz w czynnej służbie H., i to naprowadzi pewno na ślad złodziei.

U strażnika kolei żelaznej Alexandra St. włamali się złodzieje do izby i skradli wszystkie rzeczy wartości 50 zł. Sprawczyniami tej kradzieży były znane złodziejki Tekla K. i Anna Sz., którą także za inną kradzież ścigano listami gończemi. Władza bezpieczeństwa pojmowała obie ze skradzionymi rzeczami i oddała sądowi.

Także majstrowi blacharskiemu Mojżeszowi Sch. skradzione zostały rozmaite rzeczy. Popelniła tę kradzież zatrudniona u niego wyrobnicza Teresa B., którą też oddano sądowi.

Do dzisiejszej Gazety załączony jest: Narys upiększeń miasta Lwowa proponowanych i podjętych w 1860 r. przez Wacława Pruss Jabłonowskiego z Narysem porównawczym trzech przeciwnych sobie planów na dworzec kolei żelaznej.

NARYS

Upiększeń Miasta Lwowa

propozowanych i podjętych w 1860 r.

1860

Wacława Prussa Jabłonowskiego

x Narysem porównawczym trzech precyzyjnych sobie planów na dwa, zresztą koleji żelaznej

НАЧЕРКЪ

украшений мѣста Львова

предложенныхъ и принятыхъ въ 1860 г.

Вячеслава Пруса Яблоновскаго

съ начертанью перенесенныхъ трехъ противныхъ себѣ плановъ на сторону колеи желѣзной.

□ Projekt Jabłonowskiego
□ Administracji kolei żelaznej
□ podany w ostatniej chwili przez Magistrę lwowski

1. Bazar
2. Szachid pod dachem szklanym
3. Targowica kryta dla przekupiek

4. Nowa ulica Jabłonowskich
5. Prace budowlane w ścianach
6. Kapliczka S. Wacława

7. Kioski w ścianach S. P. M.
8. Nowy bazar
9. Nowy kiosk S. Mikołaja Ruskiego
10. Rewizory administracji dostarczająca wody miastu

11. Wodociąg z pomocą Traku Waringera, Tronkiety na ulepszenie punktu jego fundacji opodal w tym miejscu i na pamięć do publicznego użycia jako kiosk z wody w Lwowie ma ulepsze w tych upiększeniach miasta.

